



במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכאי.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן



גיליון 261

פרשת יתרו ✦ י"ז בשבט ה'תש"פ (12/2/2020)

איך לא נדבקים?

שנאמר: **"נִפְשֵׁי יִצָּאָה בְּדַבְרוֹ"**.⁵ הם כבר איבדו את ההכרה, אבל התורה ביקשה עליהם רחמים מהקב"ה. ומה היא מבקשת - מילים כל כך יפות: **"רבונו של עולם! יש מלך משיא בתו והורג את בן ביתו?! כל העולם כולו שמח בשבילי ובניך - עצובים!?"**⁶

מיד ירדה להם רפואה, שנאמר: **"תורת ה' תמימה משיבת נפש"**.⁷

היא פשוט עולה בתמימות מול הקב"ה ואומרת: "ה', מה, יכול להיות שאנחנו ממלאות אחר ההוראות שלך, וצנועות ודתיות ושומרות על עצמנו, וניעצב? לא יתכן שהאישה הזו, שומרת התורה הזו, תחלה. אתה חייב לרפא אותה!"

מדוע זו סגולה להירפא מנגיף ומזיהום? כתוב שבמעמד הר סיני, **פסקה זוהמתן** של בני ישראל. "זוהמה" זה מה שקרה במגפה הזו, הראשונה בהיסטוריה, שמתים ממנה. המגפה הראשונה שמתים ממנה היא כשאדם וחווה חוטאים, ומוות מגיע לעולם. התוצאה: זוהמת אדם הראשון.⁸ "זוהמה" זה חוסר ציות להוראות. הם פשוט החליטו שהם אוכלים מה שהם רוצים מתי שהם רוצים.

והקב"ה במעמד הר סיני אומר: אני עכשיו מוריד עליכם הוראות. עשר דיברות. אתם לא תבינו אותן בכלל, אתם לא במצב. אתם כרגע ניצולי שואה, יוצאים ממצרים פצועים, חבולים, חולים.

וישמע יתרו.¹ ואז - **ויבא**.² מה שמע יתרו? הוא שמע על מלחמת עמלק בישראל, בפרשה הקודמת. וזה הדהים אותו, כי הוא בעצם רואה עם כזה עמלק - עמלק - שפתאום ניגף באיזו מגיפה כל כך משונה, רק מעצם זה שמשה רבנו מרים את ידיו למעלה.

יתרו הוא רופא-אליל. הוא היה כומר לעבודה זרה, הכיר את כל הרפואות כולן והוא באמת רוצה לדעת את סוד הריפוי של מגפות בעולם. איך יתרון שכשמשה מרים ידים, עם ישראל לא ניגף יותר? והוא מגיע. הוא מגיע לדעת את סוד הריפוי המופלא של המגפות.

טלפן אלי עיתונאי מ"ישראל היום". "הרבנית", הוא אמר. "שמענו שדיברת על הקורונה, שיש איזושהי סגולה שלא להידבק". וזה לא פשוט, לא להידבק, וסגולה - זה ארוך. וזה לוקח זמן. זה לא "ישראל היום", זה ישראל אתמול, וישראל מחר. זו תרופה שצריכים לקחת המון זמן, עד בוא המשיח. אבל היא אמיתית.

להלן הסגולה, שהיא בכלל-בכלל לא פשוטה. אמרתי אותה לאיש יקר אחד שבנו התינוק אושפז וחולה, שה' ישלח לו מהר רפואה שלמה: "תעמוד לידו ותאמר בקול את עשרת הדיברות. מתוך החומש. **דיו שחורה על גבי אש לבנה**".³ מפני שהאותיות של עשרת הדיברות, בסדר הזה ממש, מרפאות". כתוב שכל החולים נרפאים במעמד הר סיני.⁴ המדרש מספר שלא היה להם כוח לעמוד,

¹ שמות י"ח, א: "וישמע יתרו כהן מדין, חתן משה, את כל אשר עשה אלקים".

² שמות י"ח, ה: "ויבא יתרו חתן משה, ובניו ואשתו אל משה".
³ מדרש תנחומא בראשית א: "**בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים**" – "והתורה במה היתה כתובה? על גבי אש לבנה באש שחורה שנא': "קְנֻצוֹתַי תִּלְתְּלִים שְׁחֹרוֹת כְּעֹרֶב", מהו "קְנֻצוֹתַי תִּלְתְּלִים"? על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות". וגם תלמוד בבלי, שקלים טז, ע"ב: "רבי פנחס בשם רשב"ל התורה שנתן לו הקב"ה למשה נתנה לו אש לבנה חרותה באש שחורה היא אש מובללת באש חצובה מאש ונתונה מאש דכתבי: "**מימינו אש דת למו**".

⁴ מדרש במדבר רבה ז': "פיצד, בְּשִׁעָה שִׁינְצָאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הָיוּ כֹּל רֶבֶן בְּעֵלְי מוּמִין, לָמָּה מִפְּנֵי שִׁקְיָו יִגְעִים בְּשִׁיט וּבְכַלְבַּנִּים וְעוֹלִים לְרֵאשׁ הַבְּנִין וּמִי שֶׁהוּא בּוֹנֶה עַל יְדֵי שִׁקְיָו עוֹלִין לְרֵאשִׁי הַדְּמוּסִין, אוּ הָאֵבֶן נוֹפֶלֶת וְקוֹשְׁעַת קְדוֹ, אוּ הַקּוֹרָה אוּ הַשִּׁיט נִכְנָס בְּעֵינָיו וְהוּא נִסְמָא. וְהָיוּ בְּעֵלְי מוּמִין, פִּינּוֹן שִׁבְאוּ לְמִדְבַר סִינֵי אָמַר הָאֱלֹקִים: 'כִּי הוּא כְּבוֹדָה שֶׁל תּוֹרָה שֶׁאֲתָן אוֹתָהּ לְדוֹר בְּעֵלְי מוּמִין, וְאִם אֲמַתִּין עַד שֶׁיַּעֲמְדוּ אַחֲרַיִם הָרִי אֲנִי מִשְׁקָא בְּמַתָּן תּוֹרָה, מִה עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים, אָמַר לְפִלְאָכִים שֶׁיִּרְדוּ אֶצֶל יִשְׂרָאֵל וִירְפְּאוּ אוֹתָן, וְתַדַּע לָךְ שֶׁכֵּן, אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר רַבִּי סִימּוֹן: מִזֵּן שֶׁלָּא הָיָה בְּהֵן חֲגִרִין? שִׁנְצָמַר:

"וּיִתְצַבּוּ בְּמַחֲתֵית הַהָר", וְאִין נִצְבֵּי אֶלְא עַל רִגְלָיו. מִזֵּן שֶׁלָּא הָיָה בְּהֵן גְּדַמִּין? שִׁנְצָמַר: "**כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה**". וּמִזֵּן שֶׁלָּא הָיָה בְּהֵן חֲרָשִׁין? שִׁנְצָמַר: "**וְיִשְׁמַע**" - וּמִזֵּן שֶׁלָּא הָיָה בְּהֵן סוּמִין? שִׁנְצָמַר: "**וְכָל הַעַם רֵאִים אֶת הַקּוֹלֹת**" - וּמִזֵּן שֶׁלָּא הָיָה בְּהֵן אֶלְמִים? שִׁנְצָמַר: "**וַיַּעֲנוּ כָּל הָעָם, נִמְצָאתָ אוֹמֵר שֶׁהָרִי נִתְרַפְּאוּ כִּלְיָן**". - וְאִם אִין אֲתָה לְמַד מִכָּאן יֵשׁ לָךְ לְלַמֵּד מִמָּקוֹם אַחֵר, שִׁנְצָמַר: "**כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם**" וגו', הָרִי לָךְ שִׁנְתְּרַפְּאוּ..."

⁵ שיר השירים ה', ו. וגם: תלמוד בבלי, שבת פח, ע"ב: "ואמר רבי יהושע בן לוי: כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא יצתה נשמתן של ישראל שנאמר **"נפשי יצאה בדברו"** ומאחר שמדיבור ראשון יצתה נשמתן דיבור שני היאך קיבלו הוריד טל שעתיד להחיות בו מתים והחיה אותם". וגם: מדרש שמות רבה כ"ט.

⁶ מדרש שיר השירים רבה ה', טז.

⁷ תהילים י"ט, ח.

⁸ תלמוד בבלי, שבת קמ"ה, ע"ב - קמ"ו, ע"א: " מפני מה עובדי כוכבים מזוהמין? שלא עמדו על הר סיני; שבשעה שבא נחש על חוה, הטיל בה זוהמא; ישראל שעמדו על הר סיני - פסקה זוהמתן, עובדי כוכבים שלא עמדו על הר סיני - לא פסקה זוהמתן."

ובבקשה-בבקשה תעשו. אלה הוראות שירחיקו ממכם זוהמה. יום אחד תבינו אותן".

"נְעֻשָׁה". ובאותה שניה יורדים מלאכים משמים ושמים להם על הראש 'קורונה', כתר מדהים ומוזהב: ¹⁶ "איזו מלכה!"

כמו, למשל, ההוראה הראשונה שצריך יתרו למלא כשהוא מתגיר. הוא בא לאכול לחם ביחד עם משה רבנו⁹ ומשה עוצר אותו: "אָה-אָה-אָה! תיטול ידים!"

"מה זאת אומרת?" יתרו לא מבין. "כשהייתי כומר, כשהכוהן היה נוגע בלחם, הלחם היה מתקדש ממגעו של הכוהן".

"לא אצלנו", משה אומר. "זו מן הוראה משונה כזו, ששוטפים ידיים לפני שנוגעים במזון".

"אמונה" פירושה ציות להוראה שלא מבינים אותה. **נ-ע-ש-ה**, בני ישראל אומרים במעמד הר סיני. ועל משה כתוב: **וַיְהִי יָדָיו - אָמוּנָה**.¹¹ אמונה זה לא בלב וזה לא בראש. אמונה זה בידיים, במישור העשייה. על מתן תורה כתוב **כפה עליהם הר כגיגית**.¹² היה שם ממד של כפייה מצד הקב"ה. ואנחנו למדות: **וַיְהִי כְאֶשֶׁר יָרִים מֶשֶׁה יָדָיו**¹³ - הכפייה הזו של הר סיני היא הכפייה, נשיאת הכפייה, שטיפת הידיים לפני ארוחה.

"בשביל מה? זה סתם נוקדני. זה מפריע ליעילות של פס הייצור הזה, פתאום לעצור וליטול ידיים!"

נכון. ופשוט תעשו, פשוט תעשו, כי זה יפסיק כל כך הרבה זוהמה.

הרגלי אכילה פשוטים הם מקבלים בהר סיני. הלכות בשר וחלב הם מקבלים פתאום בהר סיני. ולא אוכלים בשוק; **האוכל בשוק פסול לעדות**.¹⁴ התעסקתי בזה מלא השבוע - למה מי שאוכל לאפה בשוק כשהוא רעב, יורידו אותו מדוכן העדים בבית המשפט? מה הקשר? ונדמה לי שבעצם אומרים לו: "אתה לא שם לב. אתה, על הדרך, מכניס דברים לגוף שלך ואפילו לא זוכר מה ואם ככה, אז כשאתה מכניס לעיניך נתונים שנוגעים לגופו של אדם אחר, אתה כן תשים לב בדיוק למה שקרה שם! אנחנו לא סומכים על העדות שלך".

ליהודייה מאמינה, המילה הגדולה ביותר והכי קשה בעולם היא "נעשה". "נעשה, אפילו שאני לא מבינה ולא יודעת, אבל יש פה איזו הוראה בלתי ברורה. ה' אמר - **נְעֻשָׁה!**" זה ירחיק ממך כל כך זיהומים. **פסקה זוהמתן**. שימו לב, בני ישראל אומרים **נְעֻשָׁה וְנִשְׁמַע**¹⁵ רק בפרשת "משפטים". כאן, ב"תרו", הם אומרים רק

⁹ שמות י"ח, יב: "וַיִּקַּח יְתְרוֹ חֵתֵן מִשָּׁה עִלָּה וְזָבְחָהִים לְאַלְקִים וַיָּבֵא אֶתְרוֹ וְכָל זָבְחֵי יִשְׂרָאֵל לְאַכֹּל לֶחֶם עִם חֵתֵן מִשָּׁה לְפָנֵי הָאֱלֹקִים".

¹⁰ שמות י"ט, ח: "וַיִּשְׁמְעוּ כָּל הָעָם וַיִּתְּנוּ וַיֹּאמְרוּ: 'כָּל אֲשֶׁר דָּבַר ה' נַעֲשֶׂה'".

¹¹ שמות י"ז, יב.

¹² מסכת שבת פ"ח, ע"ב.

¹³ שמות י"ז, יא.

¹⁴ תלמוד בבלי, קידושין מ, ע"ב.

¹⁵ שמות כ"ד, ז: "וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנוֹ הָעָם וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר דָּבַר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע".

ונכון, עדין לא הבנת מה את עושה. תעשי את זה כמו סגולה, **והייתם לי עם סגולה**,¹⁷ מתחנן הקב"ה. "סגולה" זה כשלא רואים שום קשר בין העשייה לבין מה שאמור לצאת ממנה ואם כך, בשביל מה לציית? מה יוצא לי מהצניעות הזאת, מה יוצא לי מהברכות האינוסופיות האלה, מנטילת הידיים בבוקר? אני לא רואה תוצאות! לא רואה קשר בין העשייה לבין המציאות בפועל!

ולימים, בשנת 2020, תביני: אילו הייתם שוטפים ידיים לפני שנוגעים במזון, לא הייתם מגיעים לכפייה גרועה הרבה יותר, שסוגרים לכם את הפה במסכה, שאסור בכלל להיות האחד ליד האחר. אז קחו לכם את הכפייה הזו, כי הכפייה שתבוא אחר כך, תהיה גרועה בהרבה.

אז איך לא נדבקים? **וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹקֵיכֶם**... "לדבוק" הוא מושג קצת מאולץ וכופה ("מה אתה נדבק אלי?"). אני ממלאת אחר ההוראות, עושה בלי להבין, בעצבים ובקושי לפעמים. אבל: **חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם**.¹⁸ זה הכתר המופלא ביותר שאפשר לקבל.

אז הסגולה של פרשתנו לקורונה: עשרת הדיברות. לומר אותם בקול. וגם לעשות אותם, אם אפשר... **נ-ע-ש-ה!**

בצוות העריכה: הדסה סאסי

דפי הזהב נגמרו לך מהר מדי? השיעור המלא יעזור!

השיעור של הרבנית ימימה מזרחי נשלח
בכל יום חמישי במייל למנויות.
כל החידושים * כל העצות * כל הסיפורים
לקריאה משפחתית מענגת, במחיר סמלי.

כאן נרשמים בקלות << לחצי

וגם בטלפון: 077-80667474



¹⁶ תלמוד בבלי, שבת פ"ח, ע"א: "דרש רבי סימאי: 'בשעה שהקדימו ישראל 'נעשה' ל'נשמע' באו ששים ריבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתררים: אחד כנגד 'נעשה' ואחד כנגד 'נשמע'".
¹⁷ שמות י"ט, ה.
¹⁸ דברים ד', ד.